

AKATYST

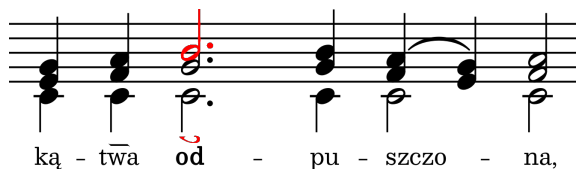
ku czci Bogurodzicy

WPROWADZENIE

Celem tego opracowania było przygotowanie zapisu możliwie intuicyjnego. Podczas śpiewu wystarczy zwracać uwagę przede wszystkim na pogrubione sylaby. Dla większej precyzji w notacji wprowadziłem również poniższe oznaczenia, zaczerpnięte z tradycji bizantyjskiej:

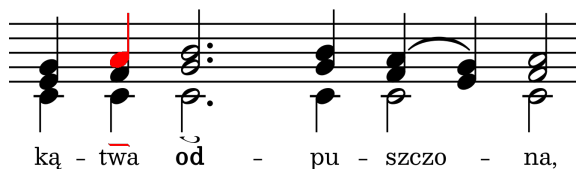
Petastē „”

podniesienie głosu o sekundę (+1) pod akcentem, np.:

Oligon „”

podniesienie głosu o sekundę (+1), np.:

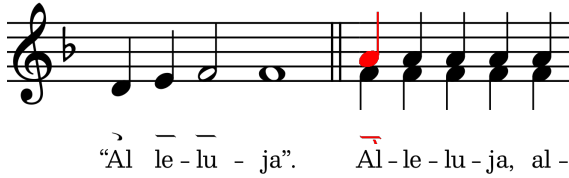
Ison z Kentēmatą „”

przecignięcie głosu i podniesienie o sekundę (0+1), np.:

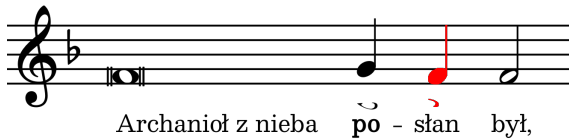
Olígon z Kéntēma „”

podniesienie głosu o tercję (+2), np.:

Apóstrophos „”

obniżenie głosu o sekundę (-1), np.:

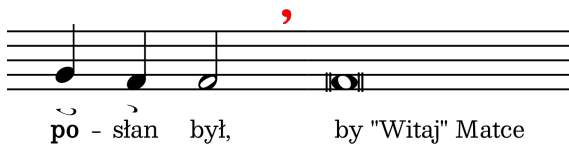
Elaphron „↷”

obniżenie głosu o tercję (-2), np.:

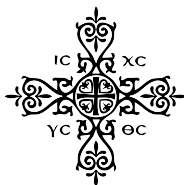
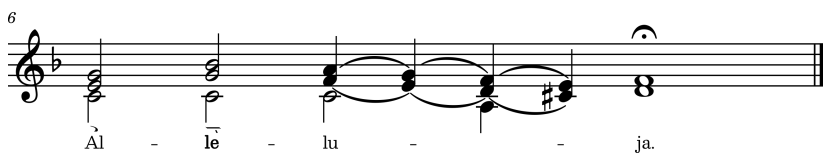
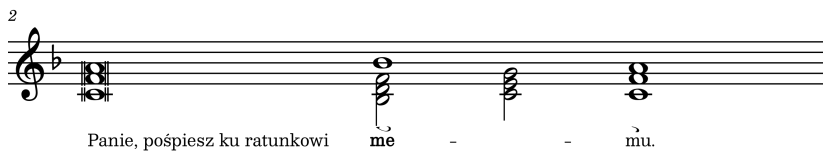
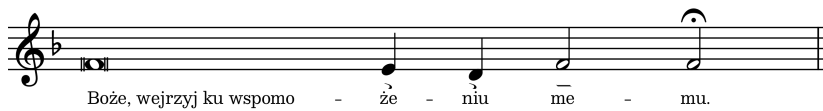

Pauza „”

pauza na oddech, np.:

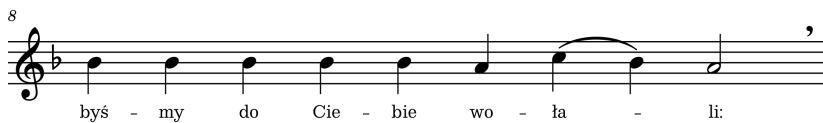
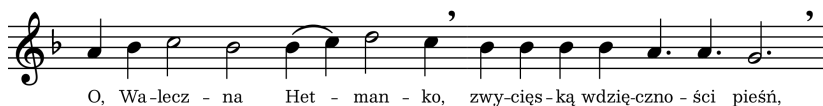

ROZPOCZĘCIE

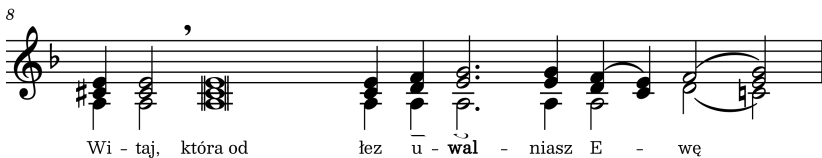
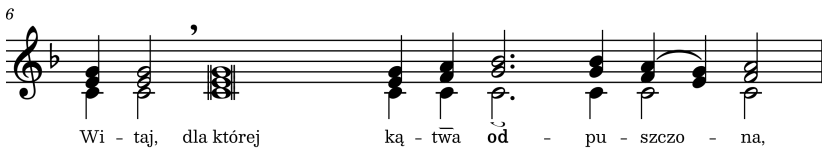
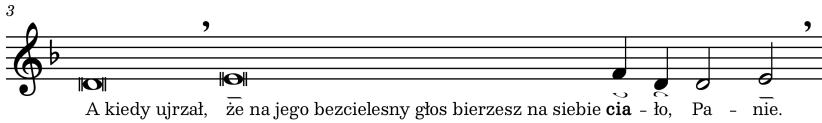
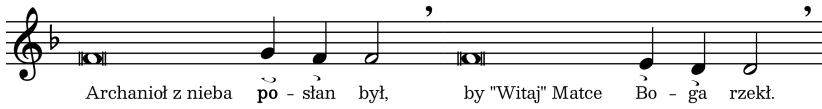

KONDAKION 1

t.: Romanos Melodos (ok. VI w.)

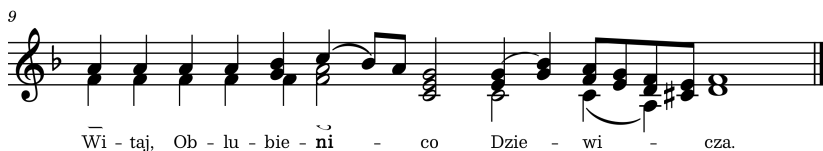

IKOS 1

Witaj, o wysokości, pojęciom ludzkim **niedostępna**,
 Witaj, głębino nawet anielskim okiem **niezbadana**,
 Witaj, bo jesteś **tronem** Króla,
 Witaj, bo dźwigasz Tego, co wszystkie **dźwiga** rzeczy.

Witaj, gwiazdo Słońce nam **ukazująca**,
 Witaj, łono Boskiego **wcielenia**,
 Witaj, przez którą stworzenie **się** odnawia,
 Witaj, przez którą Stwórca **dzieckiem** się staje.

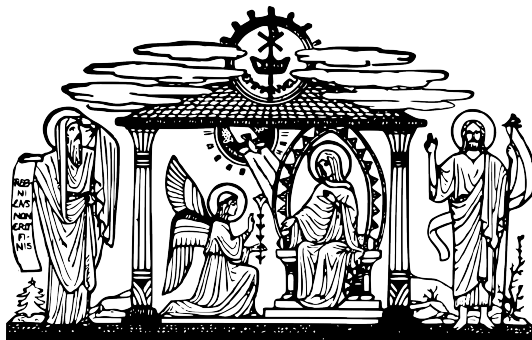
KONDAKION 2

Bacząc Najświętsza Panna na swoje dzie - wi - ctwo do Gabriela śmieie rzecze:

"Dziwne twej mó - wy zna - cze - nie i duszy mojej do po - je - cia tru - dne.

Poczęcie bowiem bez męża udziału i macierzyństwo gło - sisz mi wo - ła - jąc:

"Al - le - lu - ja". Al - le - lu - ja, al - le - lu - ja, al - le - lu - ja.

IKOS 2

Czeka Dziewica z upragnieniem, na poznanie niepoznawalnego, i rzecze Bożemu słudze: „Czyż łono moje dziewicze może począć i porodzić Syna? Powiedz mi”. A on w bojaźni i czci rzekł Jej wołając:

Witaj, wtajemniczona w niewymowną radę,

Witaj, pełna wiary w sprawy milczenia godne,

Witaj, któraś przedsmakiem cudów Chrystusowych,

Witaj, pełnio wszystkiego, co o Nim jest prawdą.

Witaj, drabino, po której sam Bóg z nieba zstąpił,

Witaj, moście, wiodący z ziemi ku niebiosom,

Witaj, cudzie, o którym słów brak jest aniołom,

Witaj, rano bolesna zadana demonom.

Witaj, Światłość rodząca w sposób niewymowny,

Witaj, któraś nikomu nie wyjawiała „Jak” swej tajemnicy,

Witaj, która przekraczasz wiedzę wszystkich mędrców,

Witaj, która wierzącym rozjaśniasz umysły.

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 3

Dziewicę, co męża **nie** znała, Moc Najwyższego okryła cię-
niem **ku** poczęciu; a jej łono nietknięte urodzajną uczyniła
rolą dla wszystkich, którzy chcą zbierać zbawienie **tak** jej
śpiewając: **Alleluja**.

Alleluja, **alleluja**, **alleluja**.

IKOS 3

Elżbietę nawiedzić **pobiegła** Panna napełniona
Bogiem. Dziecię w łonie Elżbiety zaraz rozpoznało
Jej pozdrowienie z radością i skokiem tylko **zamiast**
śpiewu wołało do Bogurodzicy:

Witaj, konarze pnia, co **nie** usycha,

Witaj, pole rodzące Owoc **nieskalany**,

Witaj, uprawiająca rolę Rolnika – ludzi **przyjaciela**,

Witaj, która nam rodzisz Rodziciela życia.

Witaj, niwo, dająca obfitość zmiłowań,
 Witaj, stole pełny bogactw pojednania,
 Witaj, bo nam gotujesz łąkę słodkich rozkoszy,
 Witaj, bo duszom przystań spokojną sposobisz.

 Witaj, modlitwy kadzidło pachnące,
 Witaj, całego świata cenę pojednania,
 Witaj, dobroci Boża śmiertelnym życzliwa,
 Witaj, któraś śmiertelnych śmiałym przystępem do Boga.

 Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 4

Falami sprzecznych myśli szarpany jak burzą, chwiał
 się i gubił Józef; Patrzac na Ciebie, dotąd nietkniętą
 od męża, snuł ciemny domysł o tajemnym związku,
 o Nienaganna. Lecz pouczony od Ducha Świętego o tym
 poczęciu, zawołał: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS 4

Gdy usłyszeli **pasterze** aniołów śpiewanie o przyjściu Chrystusa w ciele, pobiegli jak do Pasterza, ujrzeli Go jak Baranka bez skazy, na łonie **Maryi** się paść, a oni hymn Jej śpiewali:

Witaj, Matko Baranka i Pasterza,

Witaj, zagrodo duchowych owieczek,

Witaj, obrońco od wilków niewidzialnych,

Witaj, bramy raju nam otwierająca.

Witaj, bo z ziemią śpiewają radosne niebiosy,

Witaj, bo z niebem płaszczyzna szczęśliwa ziemia,

Witaj, Ty, apostołów niemilkące usta,

Witaj, niezwyciężone męstwo zwycięstwa wieniec noszących.

Witaj, podpora wiary naszej mocna,

Witaj, łaski dowodzie jasny,

Witaj, która piekło ogłacaś,

Witaj, która nas chwałą przyodziewasz.

Witaj, Oblubienico Dziewicza

KONDAKION 5

Hen, ku Bogu leżącej gwiazdy blaskiem urzeczeni ' poszli za nią
Magowie, ' a trzymając się mocno niebieskiej latarni ' zna-
leźli w jej promieniach potężnego Władcę, ' i ' dostępując do
Niedostępnego ' witali Go wołając: ' **A**lleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS 5

Igdy ujrzeni synowie **Chal**dei ' na rękach Dziewicy Tego, co
ludzi stworzył swą ręką, ' rozpoznali w Nim Pana, ' choć
przyjął na się postać sługi. ' Skwapliwie uczcili Go **sw**ymi
darami, ' a Błogosławionej wołali:

Witaj, Matko Gwiazdy **nie**zachodzącej,

Witaj, promieniu dnia **m**istycznego,

Witaj, gasząca **zar**zewie fałszu,

Witaj, oświecająca wyznawców **Tró**jcy Świętej.

Witaj, przez którą tyran niehumaniczny wygnany ze swego władztwa,
 Witaj, ukazująca Chrystusa Pana, ludzi Przyjaciela,
 Witaj, wyzwająca od pogańskiego bałwochwalstwa,
 Witaj, ocalająca od brudnych uczynków.
 Witaj, kładąca kres pogańskiej czci ognia,
 Witaj, tłumiąca płomień namiętności,
 Witaj, przewodnicząca wierzącym po drodze mądrości,
 Witaj, radości wszech ludzkich pokoleń.
 Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 6

Jakże zmienieni w Boga niosących heroldów wracali do Babilonu Magowie. Spełniając Twe polecenie wszystkim głosili o Tobie, żeś Zbawcą, lecz pominęli Heroda głupca, co śpiewać nie umiał. Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS 6

Kiedyś Egipt oświecił światłem swojej prawdy, ' przepędziłeś,
precz ciemności błędu. ' Bożki egipskie, o Zbawco, ' nie mo-
gły sprostać Twojej sile runęły. ' A z ich niewoli wyrwani wo-
łali do Bogurodzicy:

Witaj, która ludzi prostujesz ku górze,

Witaj, która demony strącasz do przepaści,

Witaj, błędu depcząca szaleństwo,

Witaj, ujawniająca ułudę bałwanów.

Witaj, morze, w którym faraon utonął duchowy,

Witaj, skało, z której źródło tryska dla spragnionych życia,

Witaj, słupie ognisty, wiodący przez ciemność,

Witaj, osłono nad światem szersza niżli chmura.

Witaj, pokarmie mannę nam zastępujący,

Witaj, Służebnico Świętego Pokarmu,

Witaj, ziemio Bożej obietnicy,

Witaj, miodem i mlekiem płynąca.

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 7

Lepszego pragnąc świata i odejścia w wieczność, chciał Symeon opuścić ziemi **tej** marność. I wtedy dałeś **mu** się dzieckiem, lecz on rozpoznał pełnię Boga w Tobie, podziwiał mądrość Twoją niewymowną i wołał: **Alleluja**.

Alleluja, **alleluja**, **alleluja**.

IKOS 7

Moc swą zjawiając Stwórcą nowe ukazał **stworzenie** nam, którzy przezeń jesteśmy. Z łona, co nie zaznało nasienia, wyszedł i ustrzegł to łono nienaruszone, abyśmy cud ten uznając chwalili je i wołali:

Witaj, kwiecie nigdy **nie** więdnący,

Witaj, korono wstrzemięźliwości,

Witaj, prawzorze jasny naszego **zmartwychwstania**,

Witaj, ukazująca nam **życie** anielskie.

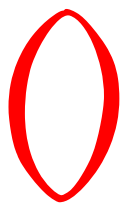
Witaj, drzewo o słodkim Owocu, pokarmie wierzących,
 Witaj, listowie, w którego obfitym cieniu wielu się ukrywa,
 Witaj, boś w łonie nosiła zbłąkanych Przewodnika,
 Witaj, boś porodziła Wybawiciela pojmanych.

 Witaj, Ty, co łagodzisz Sędziego gniew sprawiedliwy,
 Witaj, przebaczenie niosąca dla wielu grzeszników,
 Witaj, szato dojrzałości ogołoconych z prawa do mówienia,
 Witaj, miłości wszelkie przewyższająca pragnienie.

 Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 8

Narodzenie inne i obce naszemu widząc, stańmy się obcy
 światu, a umysł nasz skierujmy ku niebu. Przez to
 Narodzenie Najwyższy objawił się na ziemi pokornym
 człowiekiem, pragnąc ku górze prowadzić wszystkich, co
 doń wołają: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS 8

Słowo, przebywające w pełni doczesności, 'Ty nie opuszczasz wieczności swej wcale. ' Jesteś wśród nas nieogarnione. ' Albowiem Boskie ku nam zejście ' nie było tylko zmianą miejsca ' te narodziny z Dziewicy ' – co Boga pełna słucha naszych głosów:

Witaj, Ty, co ogarniasz Nieogarnionego,

Witaj, bramo wzniosłej tajemnicy,

Witaj, nowino sprzeciw budząca niewiernych,

Witaj, chwało nieobalona wierzących.

Witaj, tronie najświętszego Tego, co jest nad Cheruby,

Witaj, mieszkanie wzniosłe Tego, co ponad Serafy,

Witaj, która jednoczysz, co niepojednane,

Witaj, która dziewiczość łączysz z macierzyństwem.

Witaj, przez którą przestępstwo się gładzi,

Witaj, przez którą raj nam się otwiera,

Witaj, kluczu królestwa Chrystusa,

Witaj, nadziejo szczęśliwej wieczności.

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 9

Podziwiali aniołowie wielkie dzieło Twojego **wcielenia**. ' Wi-
dzieli jak nieprzystępny, Boże, ' stałeś się przystępnym
dla **wszystkich** człowiekiem. ' Zamieszkałeś między nami
słuchając wołania: **Alleluja**.

Alleluja, **alleluja**, **alleluja**.

IKOS 9

Retorzy, słów wielu miłośnicy, ' milkną przed Tobą jak ryby
bezgłośnie. ' Widzimy to, Bogurodzico. Nie mogą bowiem po-
wiedzieć, ' jak pozostając dziewicą **możesz** rodzić. ' My jed-
nak tajemnicę Twoją podziwiając ' wołamy z wiarą:

Witaj, naczynie **Bożej** Mądrości,

Witaj, skarbnico Jego **opatrzności**,

Witaj, która mędrcom wyty**kas**z niemądrość,

Witaj, która uczonym wykazuj**esz** nieuctwo.

Witaj, bo przemądrzali badacze stali **się** głupcami,

Witaj, bo twórcy mitów marnie **przeminęli**,

Witaj, boś rozerwała Ateńczyków sidła,

Witaj, bo sieci Rybakom napelniasz.

Witaj, wyciągająca z otchłani niewiedzy,

Witaj, wzbogacająca poznanie u wielu,

Witaj, korabiu pragnących zbawienia,

Witaj, porcie płynących przez życie.

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 10

Samym sobą chcąc świat ocalić i uładzić przyszedł nie-
przymuszony Sprawca ładu, a chociaż Bogiem jest
nasz Pasterz ukazał się wśród nas podobnym nam
Barankiem. I nas, podobnych sobie, wzywając do sie-
bie jako Bóg słyszy wołanie: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ikos 10

Spieszą do Ciebie dziewice, boś murem im obron-
nym i wszystkim, co Cię wzywają, Bogurodzico
Dziewico. Nieba i ziemi Stworzyciel przyozdobił Cię
łaską, o Nieskalana. A zamieszkawszy w Twoim łonie na-
uczył wszystkich wznosić głos do Ciebie:

Witaj, o wzniosła kolumno dziewictwa,

Witaj, o bramo wiecznego zbawienia,

Witaj, pierwszy owocu odrodzenia w Duchu,

Witaj, szafarko wszech dobrodziejstw Bożych.

Witaj, która odradzasz tych, co w grzechu są poczęci,

Witaj, dająca mądrość tym, co nieroztropni,

Witaj, odpędzająca tego, co dusze uwodzi,

Witaj, rodząca Siewcę niewinności.

Witaj, alkowo przeczystych zaślubin,

Witaj, zaślubiająca dusze wierne Panu,

Witaj, o piękna dziewic żywicielko,

Witaj, wesela dusz świętych przyjaciółko.

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 11

S piew pochwalny zawodzi, ' gdy objąć chce pełnię Twych
zmiłowań. ' Choćbyśmy ofiarowali Ci ody tak liczne, jak
ziarnka piasku, ' o Królu święty, ' nie osiągnęlibyśmy ni-
gdy godnej miary tego, co dajesz nam, ' którzy wołamy do
Ciebie: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

IKOS 11

Ty, Najświętsza Dziewico, ' jawisz się nam w ciemnościach
jak światłodajna pochodnia. ' Niematerialne zapalając świa-
tło ' wiedziesz wszystkich do poznania Boga, ' swoim bla-
skiem rozjaśniając umysły ' naszym uczczona wołaniem:

Witaj, promieniu Słońca duchowego,

Witaj, odbicie Światłości nieprzystępnej,

Witaj, błyskawico dusze oświecająca,

Witaj, gromie nieprzyjaciół rażący.

Witaj, bo nam wysyłasz Światło jaśniejące,
 Witaj, bo nam wypuszczasz obficie płynącą Rzekę,
 Witaj, obrazie uzdrawiającej sadzawki,
 Witaj, niszcząca grzechu zmażę haniebną.
 Witaj, któraś kąpielą obmywającą sumienia,
 Witaj, dzbanie mieszalny, w którym radość się miesza,
 Witaj, woni, dobry zapachu Chrystusa,
 Witaj, życie mistycznej i radosnej uczy.
 Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 12

Udzielić pragnął łaski przebaczenia za dawne winy Ten, co
 długi wszystkich ludzi głodzi. We własnej więc przybliżył się
 Osobie do tych, co oddalili się od Jego łaski, a potargaw-
 szy cyrograf ich winy, słyszy z ust wszystkich wołanie:
 Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Łkos 12

Wielbiąc pieśniami Twojego Syna, chwalimy hymnem wszyscy też i Ciebie, jako świątynię duchową, Bogurodzico. Ten który mieszkał w Twoim łonie, trzymając w dłoni **wszystkie** rzeczy, Pan nasz, uświęcił Cię i uczcił i nauczył nas wołać do Ciebie:

Witaj, namiocie Boga oraz Słowa,

Witaj, święta ponad „**święte** świętych”,

Witaj, arko złożona przez **Ducha** Świętego,

Witaj, niewyczerpana **życia** skarbnico.

Witaj, czcigodny diademie królów **bogobojnych**,

Witaj, chwało wysoka kapłanów pobożnych,

Witaj, bastionie niezdobyty Kościoła świętego,

Witaj, murze nieobalony Królestwa Bożego.

Witaj, Ty, która wznosisz pomniki zwycięstwa,

Witaj, która obalasz nieprzyjaciół naszych,

Witaj, lekarstwo dla ciała mojego,

Witaj, duszy mojej ocalenie

Witaj, Oblubienico Dziewicza.

KONDAKION 13

Zaiste, godna jesteś, Matko, wszelkiej chwały, któraś między wszystkimi świętymi Najświętsze zrodziła Słowo. Racz przyjąć teraz ten nasz dar, od wszelkiego nieszczęścia nas broń wszystkich. Od przyszłej kary wybaw nas, którzy pospólu do Ciebie wołamy: Alleluja.

Alleluja, alleluja, alleluja.

- ✚ Kondakion ten zwykle recytuje się trzykrotnie.
- ✚ Według tradycji bizantyjsko-słowiańskiej na koniec dodaje się jeszcze ikos 1 (s. 6), zwłaszcza, gdy recytowany był cały akatyst.
- ✚ Akatyst kończy się śpiewem kondakionu 1 (s. 5).

MODLITWA DZIĘKCZYNNA AKATYSTU

Przyjmij o Potężna; najczystsza Pani i Królowo nasza, Boża Rodzicielko, te pochwalne hymny, które Tobie Jedynej z wdzięcznością śpiewamy my, słudzy Twoi niegodni. Wybrana spośród wszystkich pokoleń, nad wszystkie stworzenia nieba i ziemi wspanialszą się okazałaś. Za Twym udziałem Pan zastępów jest z nami, przez Ciebie poznaliśmy Syna Bożego i nasyciliśmy się świętym Jego Ciałem i Krwią najczystsza. Dlatego błogosławiona jesteś z pokolenia na pokolenie, o przez Boga wysławiona, wspanialsza od Cherubinów i czcigodniejsza od Serafinów. W tej oto godzinie, o pełna chwały Bogurodzico Najświętsza, nie ustawaj w modlitwie za nas, niegodne Twe sługi, byśmy od wszelkiej złej myśli i od wszelkiego nieszczęścia wolni byli i od wszelkiej szatańskiej złośliwości uchronieni. Aż do chwili ostatniej, wstawiając się za nami, zachowaj nas nienagannymi. Orędownictwem bowiem Twoim i opieką chronieni, Jedynemu w Trójcy Bogu Stwórcy wszechświata składamy chwałę, część, hołd i dziękczynienie, teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

